

Jeugdhulp

Informatie over Jeugdhulp in de gemeente Doetinchem
Informatieve raadsbijeenkomst 20 September 2018

Wettelijke taken gemeente sinds 2015

1. Wet preventieve gezondheidszorg:

Jeugdgezondheidszorg voor ieder kind van 0-18

2. De Jeugdwet:

Waar nodig kwalitatief en kwantitatief aanbod van
alle vormen van Jeugdhulp voor 0-18 jaar

Wat houden de vormen van Jeugdhulp in

Onderscheid in vrijwillig en gedwongen jeugdhulp

Vrijwillig: ouders en jeugdigen vragen zelf om hulp of ondersteuning

Gedwongen: de rechter legt een maatregel op om jeugdigen te beschermen op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming

Voorbeelden vrijwillige jeugdhulp

- Ambulante Jeugdhulp: hulp thuis in het gezin/omgeving kind in de vorm begeleiding of behandeling van problematiek bij het kind en/of het gezin
- Jeugd GGZ: hulp aan kinderen en jongeren met psychische problemen, soms in samenhang met opvoedings- en gedragsproblemen
- Jeugdhulp voor kinderen en jongeren met een beperking (licht verstandelijk, lichamelijk ook niet aangeboren hersenletsel, autisme)
- Dagbehandeling: Jeugdhulp bij stagnatie in ontwikkeling van kind en emotionele of gedragsproblemen

Vormen van Jeugdhulp vrijwillig of gedwongen

- Pleegzorg: kinderen worden ondergebracht in een pleeggezin als ze (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen en/of er geen ouders meer zijn
- Vormen van wonen in een residentiële instelling of gezinshuis: kinderen kunnen niet thuis wonen vanwege uiteenlopende problematiek
- Jeugdzorg in een gesloten instelling (Jeugdzorg Plus): hulp voor jongeren met ernstige (gedrags)problemen. Zij hebben bescherming nodig tegen zichzelf of tegen anderen. Voor verblijf in de Jeugdzorgplus is een 'machtiging gesloten jeugdhulp' nodig van de kinderrechter
- Crisishulp: jeugdhulp in acute situaties, waar onmiddellijke actie nodig is (24/7)

Vormen van Jeugdhulp gedwongen

- Jeugdbescherming: ondertoezichtstelling en voogdij, Deze maatregelen zijn alleen mogelijk na een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming en een beslissing van de kinderrechter. Een gecertificeerde instelling voert de maatregel uit.
- Jeugdreclassering: begeleiding voor jongeren die een proces-verbaal hebben gehad van de politie of leerplichtambtenaar. Zij krijgen een persoonlijk begeleidingsplan. Alleen kinderrechters, het openbaar ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en de justitiële jeugdinrichtingen kunnen jeugdreclassering opleggen; uitvoering door een gecertificeerde instelling

Toegang tot jeugdhulp

- Sinds 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de toegang
- In 2015 t/m 2017 via Buurtplein en Zorgplein
- Per 1 januari 2018 via Buurtplein door functie Jeugd- en gezinswerker

Daarnaast wettelijke verwijzers voor toegang tot Jeugdhulp:

- De jeugdbeschermer vaak in combinatie met de kinderrechter na een opgelegde maatregel op verzoek van de Raad vd Kinderbescherming
- De huisarts
- Een medisch specialist

De Jeugd- en gezinswerker bij Buurtplein

- Jeugd- en gezinswerker is ingebed in de buurtcoachteams per wijk
- J&G werker wordt ingezet bij alle ondersteuningsvragen over opvoeden, opgroeien en jeugdproblematiek
- in ieder geval waarin de gezinssituatie aanleiding geeft tot integrale regievoering en ondersteuning
- J&G werker is aanspreekpunt en vast contactpersoon voor ouders en betrokken zorgaanbieders, school en huisarts
- J&G werker neemt in overleg met ouders besluit over maatwerkvoorziening, intensiteit en duur ondersteuning

J&G werker is gericht op kind en gezin

- Het is een professional die het kind centraal stelt
- De J&G werker beziet kindproblematiek altijd in samenhang met (mogelijke) andere problemen in het gezin en kan prioriteren
- De J&G werker borgt veiligheid, een goede ontwikkeling en zo normaal mogelijk kunnen opgroeien
- J&G werker kan terugvallen op intercollegiale toetsing en inzet van deskundigheid gedragswetenschapper
- J&G werker heeft contact met zorgaanbieders
- J&G werker is integraal regievoerder wanneer ouders dit niet zelf kunnen

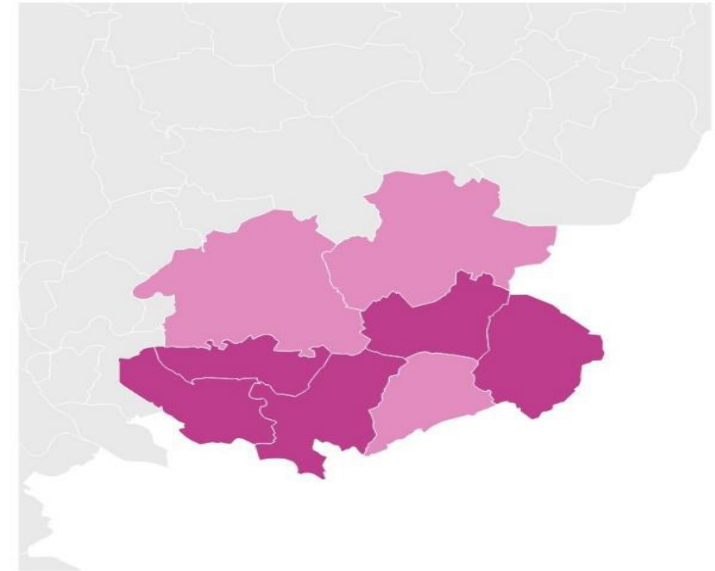
Filmpje Jeugd- en gezinswerkers

Gebruik van Jeugdhulp in Doetinchem

- In 2017 ontvingen 11,7% van de jongeren tot 18 jaar in Doetinchem jeugdhulp (iets hoger dan landelijk gemiddelde)
  - In 2017 1.365 jeugdigen < 18 jaar één of meerdere vormen van jeugdhulp
    - 1.275 jeugdhulp zonder verblijf
    - 210 jeugdhulp met verblijf
    - 155 jeugdbescherming
      - waarvan 110 ondertoezichtstelling
      - waarvan 50 voogdij
    - 40 jeugdreclassering

Jongeren met jeugdhulp
Jeugdregio Achterhoek

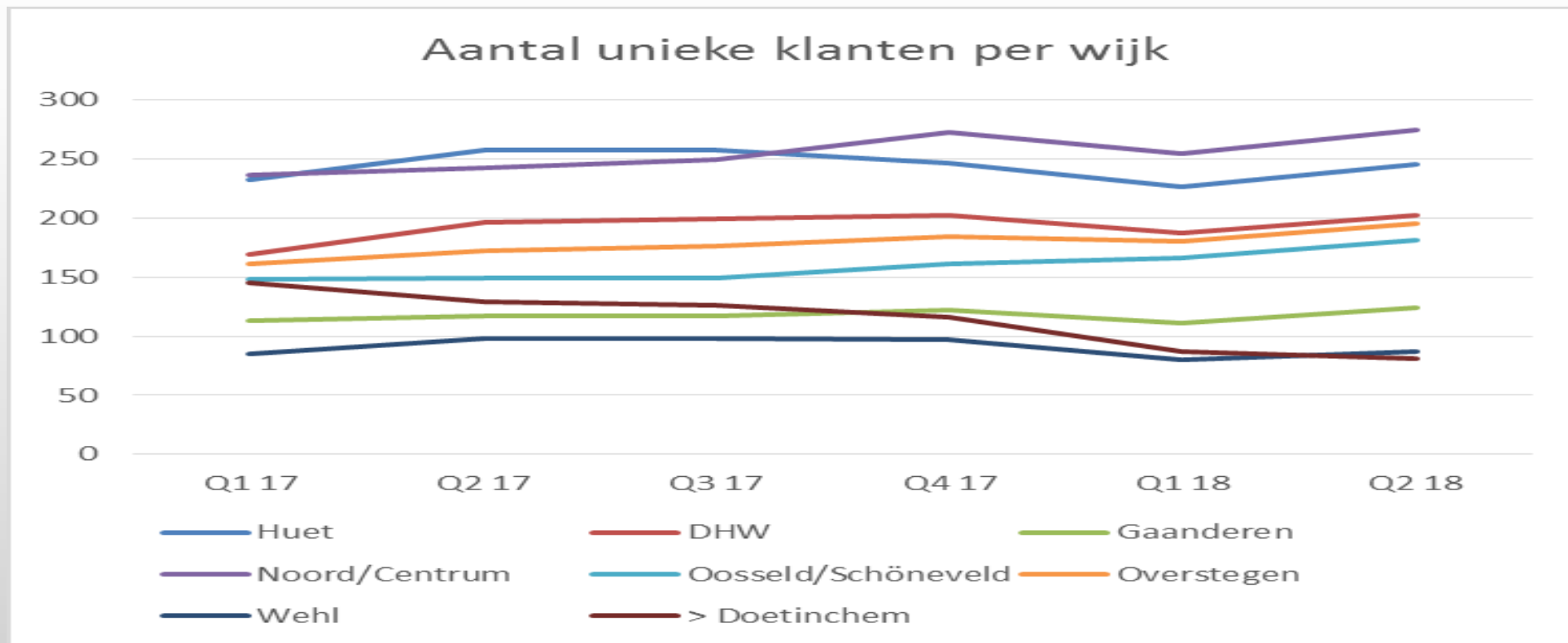

% van alle jongeren tot 18 jaar in gemeente

Minder dan 7%   7 tot 10%   10 tot 13%   13 tot 16%   16% of meer
Onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim

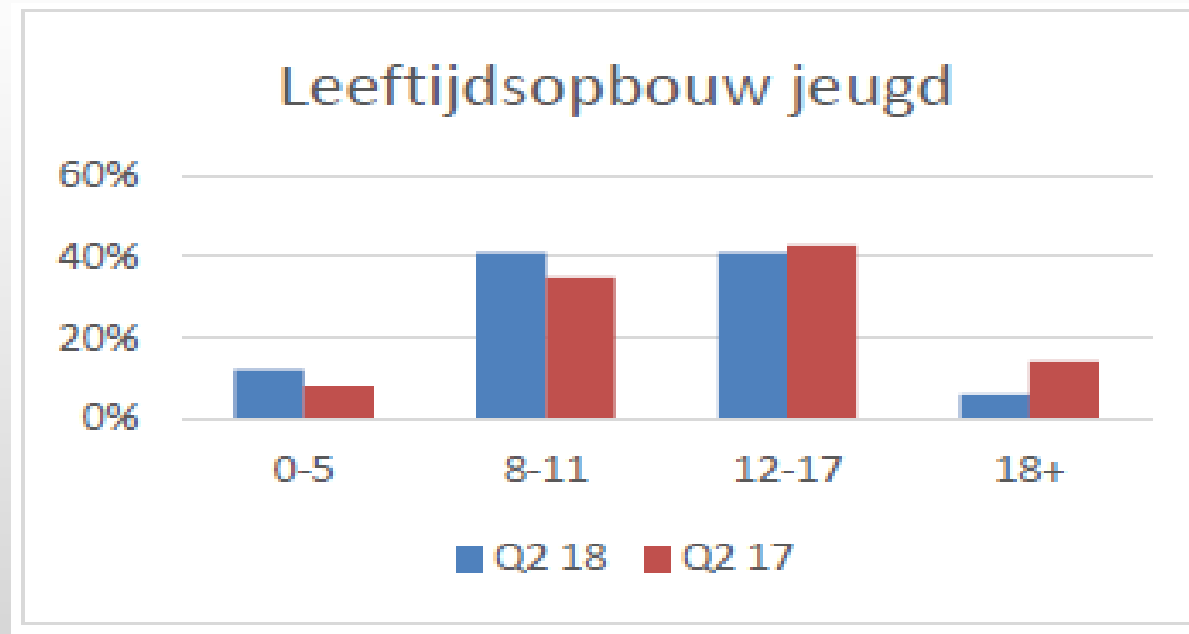
Ontwikkeling gebruik Jeugdhulp 2018

- Eerste halfjaar 2018 vergelijkbaar beeld als in 2017
- Aantal unieke cliënten neemt wel toe in Q2
- 2e kwartaal 2018 1.389 klanten ten opzichte van 1.360 in het 2e kwartaal in 2017

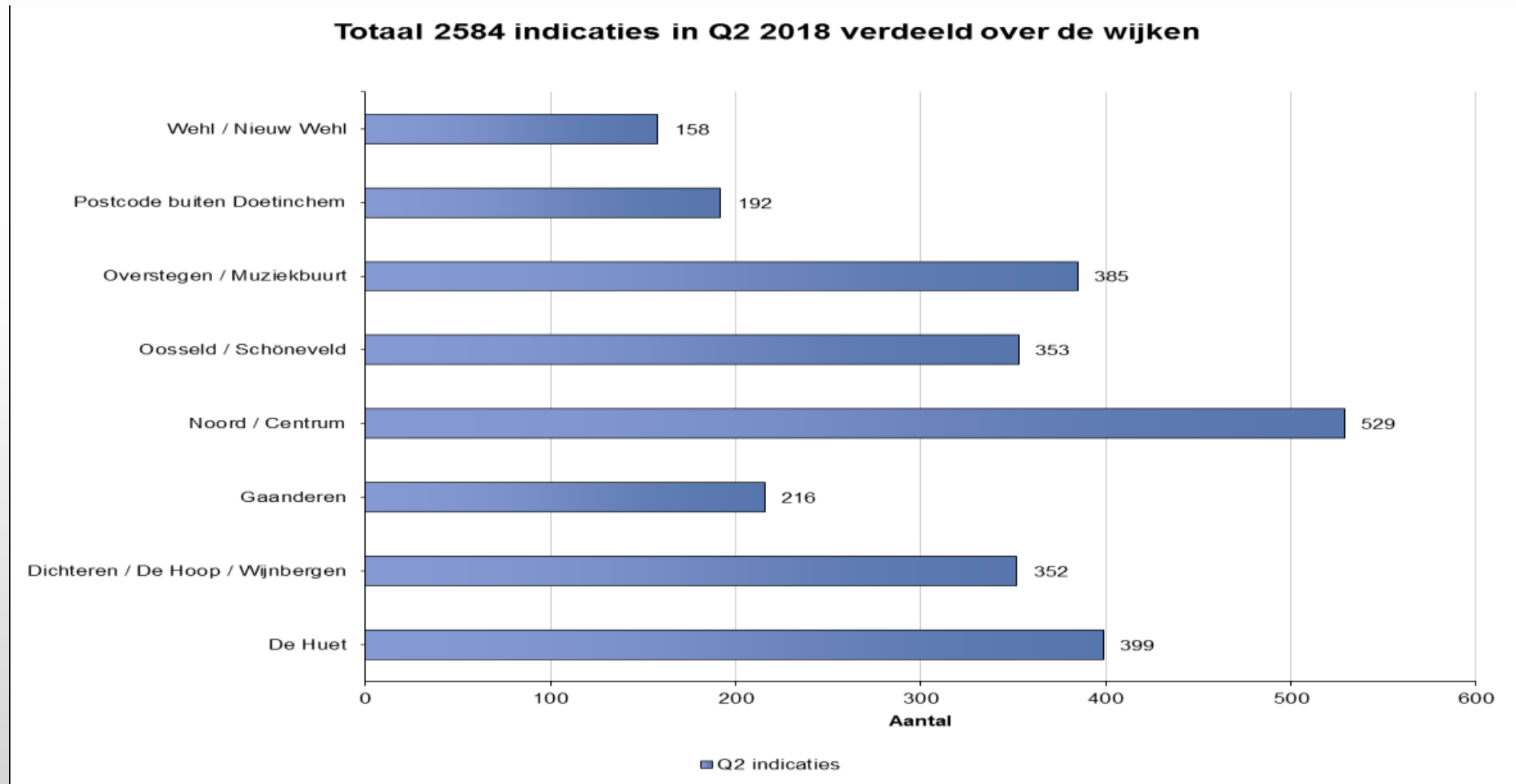

Leeftijdsopbouw en geslacht

- De verhouding jongens en meisjes die jeugdhulp ontvangen is 58% jongens en 42% meisjes (1^e halfjaar 2018 is daarin gelijk aan 2017)
- Qua leeftijdsopbouw wel een verschuiving in 1^e helft 2018
- De groep 0-11 is procentueel groter geworden en de verlengde jeugdzorg neemt af

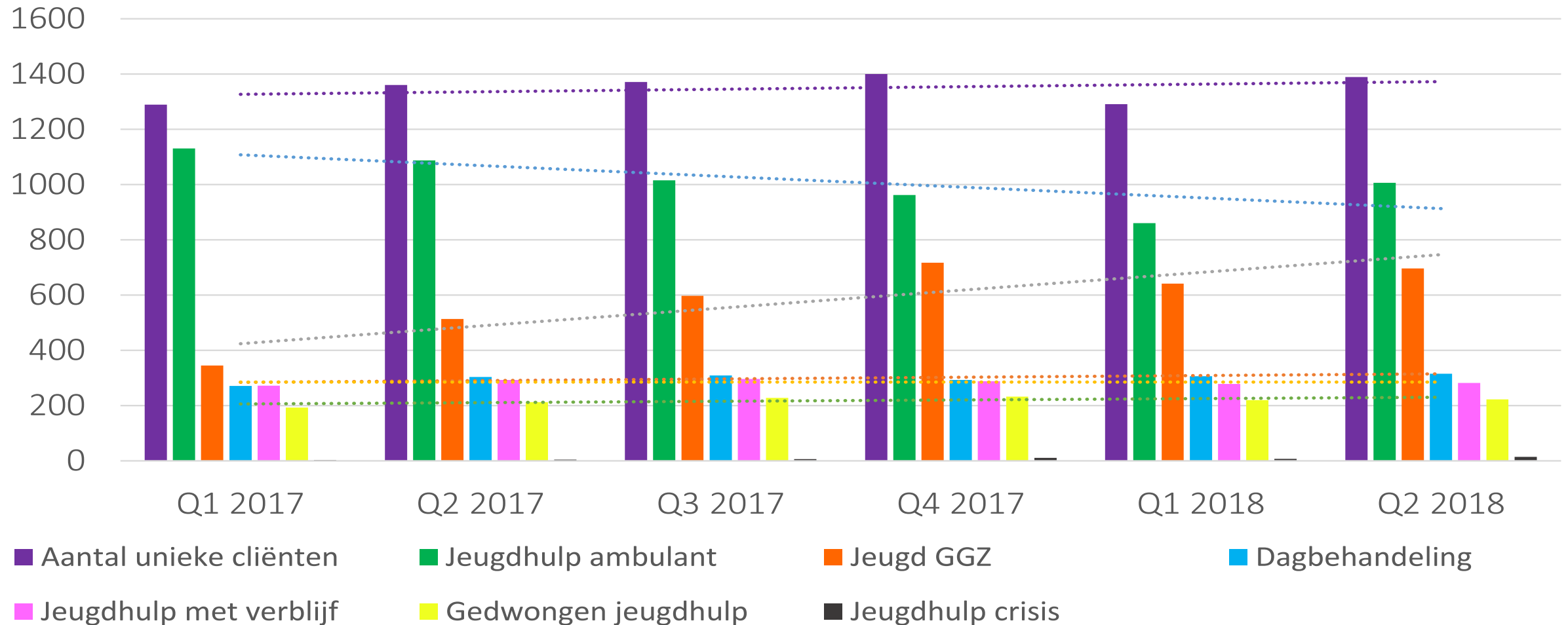

Aantal indicaties Jeugdhulp 1e helft 2018 per wijk

Indicaties vormen van jeugdhulp 2017 en 1e helft 2018

Inzet van jeugdhulp in Doetinchem

Jeugdhulp ambulant voor wie en wat is het

- Voor jeugdigen die geremd of bedreigd worden in een gezonde en veilige ontwikkeling door bijv. psychosociale problemen, gedragsproblemen, een verstandelijke beperking of opvoedingsproblemen van de ouders
- Voor wie herstel van de gezonde en veilige ontwikkeling zonder hulp of met hulp vanuit eigen netwerk of door vrij toegankelijke voorzieningen niet mogelijk/waarschijnlijk is
- Producten zijn individuele begeleiding, groepsbegeleiding, individuele behandeling, groepsbehandeling, persoonlijke verzorging
- gericht op het bevorderen dan wel behouden van gezond en veilig opgroeien, zelfontplooiing en deelname aan de samenleving

Top 10 jeugdzorgaanbieders 1e helft 2018

1. GGnet
2. Zozijn
3. Lindenhout
4. Jeugdbescherming Gelderland
5. IJsselgroep
6. Karakter
7. Pluryn
8. De Lichtenvoorde
9. Psychologenpraktijk Kramer
10. Opvang Uniek

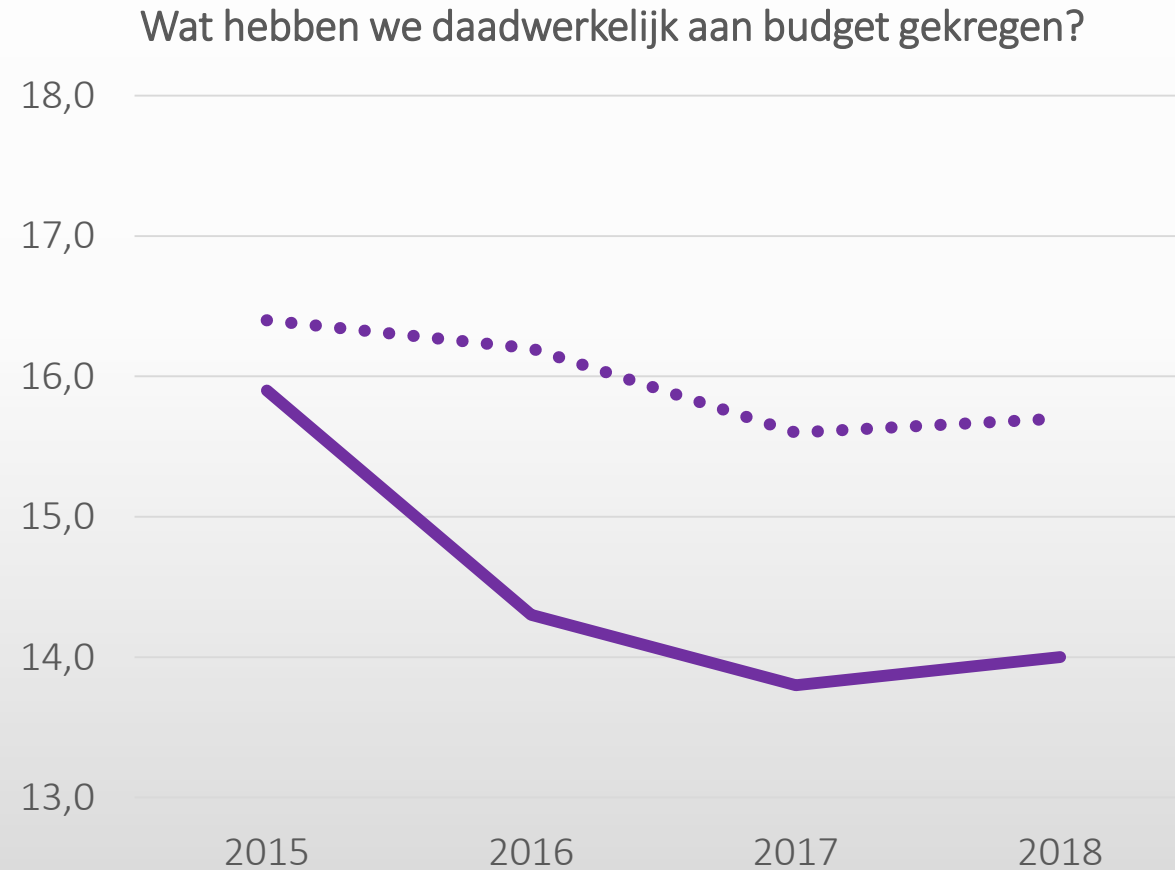
Effect externe verwijzers naast Buurtplein

- Gecertificeerde instellingen (justitieel kader), huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten hebben een wettelijke verwijsbevoegdheid naar jeugdhulp
- Gemeente ontvangt een melding van de jeugdhulp die ingezet gaat worden van de jeugdhulpaanbieders
- Jeugdhulpaanbieders declareren deze jeugdhulp bij de gemeente
- 1/3 van de indicaties door externe verwijzers
- Grootste externe verwijzers zijn de GI's, daarna de huisartsen

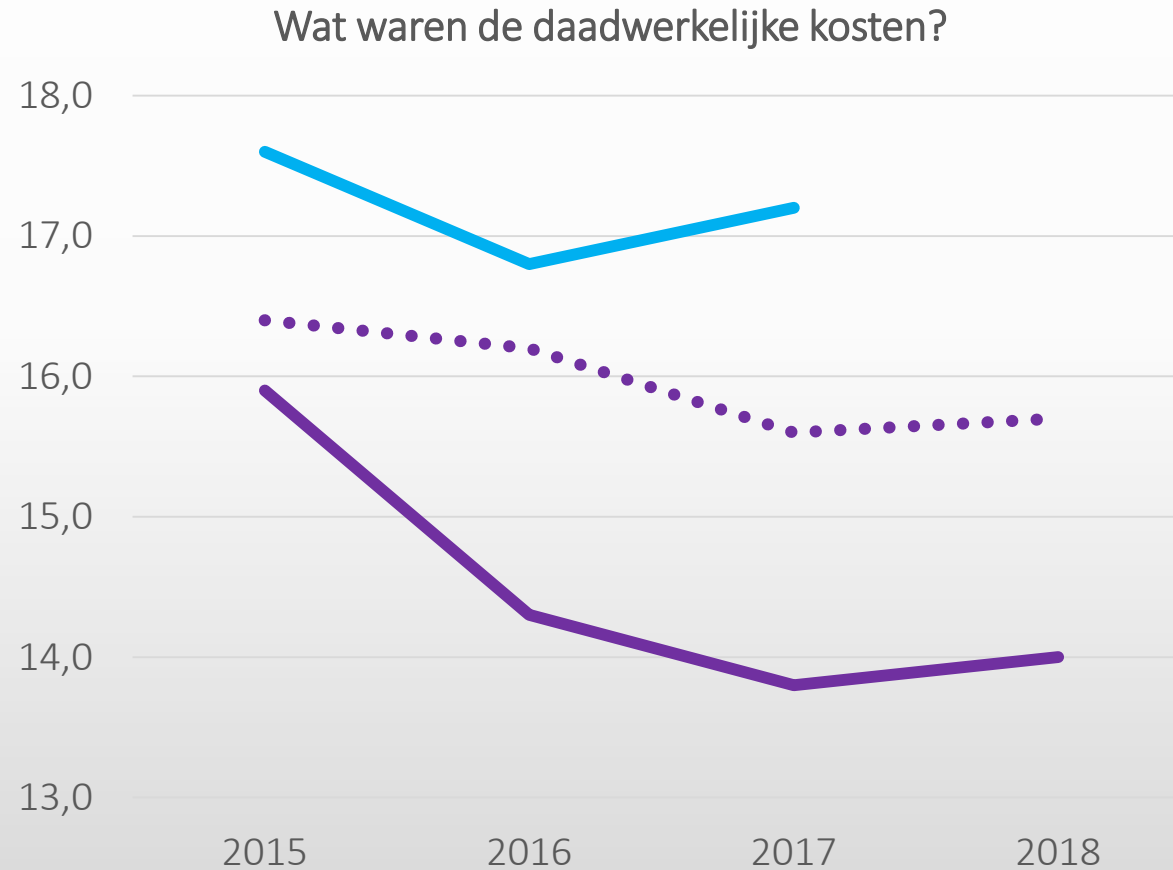
Ontwikkeling budget jeugdhulp 2015-2018

Ontwikkeling budget jeugdhulp 2015-2018

Ontwikkeling budget jeugdhulp 2015-2018

Constateringen en uitdagingen

- Jeugdhulpgebruik blijft stijgen in Doetinchem
- Rijksbudget kent sinds 2015 een afname
- Meest ingezette vormen zijn jeugdhulp ambulant en Jeugd-ggz
- Grootste kosten door inzet van jeugdhulp met verblijf
- Minimaal 1/3 van de indicaties zijn niet beïnvloedbaar door externe verwijzers
- Tekort rijksbudget t.o.v. gebruik jeugdhulp vormen in Doetinchem

Wat hebben we al gedaan

- Samenvoeging Zorgplein en Buurtplein per 1-1-2018
- Opschoning van cliëntenbestanden na overdracht per 2015
- 2015 was het bieden van zorgcontinuïteit verplicht; weinig tot geen wijzigingen
- 2016 overgangsjaar en opstart proces herindicaties
- 2017 berichtenverkeer met aanbieders pas goed in gebruik
- Systemaanpassingen door softwareleverancier noodzakelijk
- 2015-2017 alleen prognoses mogelijk op declaraties en productieverantwoordingen van aanbieders
- 2018 betere aansluiting tussen indicaties en declaraties

Wat gaan we verder doen

- Diepere analyses op het gebruik van jeugdhulp in relatie tot het beschikbare budget
- Evaluatie van de werkwijze met Jeugd- en gezinswerkers
- Indicatieproces onder de loep in relatie tot inzet maatwerk (individuele voorzieningen jeugdhulp)
- Inzetten van praktijkondersteuners Jeugd GGZ bij praktijken huisartsen
- In gesprek met gecertificeerde instellingen over inzet jeugdhulp met verblijf
- Transformatieplan in samenwerking met regiogemeenten, aanbieders en overige stakeholders uitvoeren

Regionaal transformatieplan voor landelijk transformatiefonds

- Iedere jeugdhulpregio kan aanvraag indienen voor transformatiefonds jeugdhulp
- 3 jaar lang (2018-2021) voor de Achterhoek bijna 6 ton per jaar beschikbaar
- Transformatieplan indienen voor 1 oktober 2018
- Poho Sociaal heeft plan voor aanvraag Achterhoek vandaag vastgesteld
- College van B&W Doetinchem besluit op 25 September a.s.
- Doetinchem is als grootste gemeente in de regio aanvrager en beheerder van het budget

Landelijk actieprogramma Zorg voor de jeugd

- Transformatieplan gericht op actieprogramma Zorg voor de Jeugd
- 6 actielijnen om transformatie van de jeugdhulp te realiseren
- Keuze voor Actielijn 2: meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien
  - Actie 1: Versterking specialistische ambulante jeugdhulp om jeugdhulp in residentiële instellingen te verminderen
  - Actie 2: Versterking van de pleegzorg om breakdowns in de pleegzorg tegen te gaan

Tot slot geluiden en analyses uit het land

Veel gemeenten kampen met tekorten op het budget jeugdhulp vs stijgende lijn jeugdhulpgebruik:

- Transitie en transformatie tegelijkertijd met korting van het budget
- Preventieparadox: dichterbij de inwoners georganiseerd, dus er wordt meer gezien
- Maatschappelijk fenomeen in Nederland; medicalisering en problematisering i.p.v. normalisering
- Onderwijssysteem ingericht op cognitieve prestaties en gelijke normen voor kinderen
- Toename jeugdhulp ambulante door afbouw plekken klinische ggz en jeugdhulp met verblijf als reactie op de verlaging van de budgetten sinds 2015

Vragen?

